

คอลัมน์ ออฟเพกานันท์

ศศิน เฉลิมลาภ

ร.มว.ทส.คนใหม่ กับ 'สืบ นาคะเสถียร'

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชื่อ วิเชษฐ์ เกษมทองศรี ให้นโยบายกับข้าราชการในกรมป่าไม้ว่าอยากให้งานเหมือน สืบ นาคะเสถียร ที่ท่านชื่นชมศรัทธามาตั้งแต่หนุ่มๆ แล้ว รู้สึกดีใจว่า รัฐมนตรีท่านนี้ น่าจะมีอะไรในมุมทำงานจริงๆ จังๆ กับกระทรวงเกษตรฯ (ทางการเมือง) บ้าง แม้ว่าจะไม่เคยได้ยินชื่อเสียงของท่านในงานแบบนี้มาก่อนก็ตาม

ในมุมของมูลนิธิสืบ นาคะเสถียร หากถามว่าทำงานจริงจังเสียสละแบบที่สืบต้องทำอะไร ก็อาจจะสรุปเป็นประเด็นใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. เป็นนักวิชาการที่ใช้วิชาการนำการจัดการ คือ การทำงานต่างๆ ต้องให้ความสำคัญกับหลักการ ความรู้ และงานศึกษาวิจัยที่เป็นฐานในการวางแผนกำหนดมาตรการจัดการต่างๆ
2. เป็นข้าราชการที่เป็นตัวอย่างของความเสียสละ ทุมเท ให้กับการทำงานในหน้าที่อย่างจริงจัง โดยมีได้นำเงื่อนไข ข้อจำกัดใดๆ มาปิดกั้นเป้าหมายในการทำงาน เช่น เมื่อรับงานช่วยชีวิตสัตว์ป่าที่เขื่อน เขียวหลานมารับงานต่อจากคนอื่นที่ไม่ได้ทำงานจริง ใช้งบประมาณไปเกือบหมดโดยไม่ได้อะไร คุณสืบก็ทำงานบนข้อจำกัด เสี่ยงอันตรายทำงานช่วยชีวิตสัตว์ป่าได้เป็นจำนวนมาก
3. เป็นคนกล้าหาญที่จะยืนยันในความเชื่อตามความรู้และอุดมคติ เป็นข้าราชการที่กล้าทำงานคัดค้านโครงการใหญ่ๆ ของรัฐที่เป็นกระทั่งนโยบายระดับชาติ เช่น คัดค้านเขื่อนน้ำโจน คัดค้านการให้สัมปทานป่าไม้ในป่าห้วยขาแข้ง โดยมีได้หวั่นเกรงว่าจะกระทบต่อชีวิตความก้าวหน้าทางราชการ
4. กล้าตัดสินใจที่จะเอางานที่จะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติมาก่อนประโยชน์ส่วนตัว เช่น ละทิ้งโอกาสที่จะไปเรียนดอกเตอร์ที่เมืองนอก เพื่อมารับงานเป็นหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ซึ่งเป็นงานยากลำบากและไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัว
5. เป็นคนที่ใส่ใจในผู้บังคับบัญชา ปกป้อง เห็นอกเห็นใจ และปฏิบัติกับเขาเหล่านั้นอย่างดี งานใดที่เสี่ยงอันตรายก็ร่วมทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่ ร่วมเป็นร่วมตายด้วยกัน
6. เป็นข้าราชการมีการปฏิบัติกับประชาชนเป็นอย่างดี ผมเคยพบกับชาวบ้านผู้กระทำความผิดที่ถูกหัวหน้าสืบจับกุมหลายคน ทุกคนต่างบอกตรงกันว่าคุณสืบสุภาพเรียบร้อย และมีเหตุมีผลในการปฏิบัติงานที่พวกเขาต่างยอมรับ
7. พร้อมจะทำงานนอกกรอบที่เคยทำกันมาเพื่อรักษาป่า เช่น ทุ่มเทสร้างความเข้าใจให้กับชาวบ้านและเยาวชนของป่าห้วยขาแข้ง ทั้งๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อให้ชาวบ้านเข้าใจคุณค่าความสำคัญของป่าไม้และสัตว์ป่า
8. เป็นนักยุทธศาสตร์ที่มีวิสัยทัศน์ยาวไกล เช่น กรณีที่เขียนรายงานเพื่อเสนอให้ป่าทุ่งใหญ่น้อยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเป็นมรดกโลก ทั้งๆ ที่ในเวลานั้นประเทศไทยยังแทบไม่มีใครรู้จักการเป็นมรดกโลกของยูเนสโก เพราะคุณสืบเชื่อว่ามาตรการต่างๆ จากด้านนอกประเทศจะช่วยรักษาคุณค่าที่โดดเด่นของป่าแห่งนี้ไว้ได้ เนื่องจากกรมป่าไม้ และสังคมไทยในขณะนั้น ก็ไม่มีความใส่ใจและรับรู้เรื่องราวต่างๆ มากนัก

หากรัฐมนตรีแสดงเจตนาตั้งใจทำงานในกระทรวงนี้ตามเจตนาของคุณสืบจริง ก็อาจจะลองนำเรื่องราวที่ผมยกตัวอย่างมา ทำงานให้ที่สืบ นาคะเสถียร ตามที่ท่านได้ประกาศตัวไว้ เพราะเชื่อว่าที่สืบคงน่าจะยังเฝ้ามองการดูแลป่าของคนไทยอยู่ในมิติที่ทับซ้อนกับโลกมนุษย์อยู่ในวาระใกล้จะครบ 23 ปี ที่ท่านได้เสียชีวิตไปในวันนี้ก็ได้นะครับ